

Bærekraft (bæredygtighet/hållbarhet) i AMK

Skandinavisk nettverksmøte 12. juni, Bergen

Divisjonsdirektør Helen Brandstorp, MD PhD

Divisjon for kommunale tjenester og beredskap

Regjeringens overordnede mål for helse (2023-34)

Regjeringen.no

1. God helse og mestring i befolkningen, uavhengig av sosial bakgrunn
2. Gode pasientforløp og rask tilgang til tjenester i hele landet
3. Helse- og omsorgstjenesten er et attraktivt arbeidssted i et livslangt karriereløp
4. Bærekraftig og rettferdig ressursbruk
5. Helse- og omsorgssektoren er forberedt i møte med kriser og katastrofer

AMK – hva er det?

Og hva gir bærekraft/bæredygtighet/hållbarhet?

- Akuttmedisinsk Kommandosentral ?
- Akuttmedisinsk Kommunikasjonssentral ?
- Akuttmedisinsk Koordineringsentral ?
- Akuttmedisinsk Kontrollsentral ?

Bærekraft / bæredygtighed / hållbarhet

1. Kunstig intelligens må møtes med *gunstig / gynnsam* intelligens
2. Økt spesialisering -> økt fragmentering og økt kompleksitet
– Møte med forståelse (ikke fornektning) og adekvat håndtering
3. Mer generalisme, mer forenkling og mer helhet
4. AMK del av *offentlig* helseberedskap

*«Før handlet jobbene våre om muskler.
I dag handler de om hjernen.
I morgen vil de handle om hjertet»*

Minouche Shafik
President, Columbia University 2018
Tidligere direktør for
London School of Economics &
Political Science

1.

Lokale forhold og relasjoner teller

AMK er del av virtuelle team

Geografisk og kulturell avstand må kompenseres

- Trene og planlegge sammen
- Sikre at snakker samme språk
- Gi støtte til hverandre

1.

Hvem leder egentlig det virtuelle teamet?

Den som er hos pasienten?

Den med best kompetanse?

Den som rår over ressursene?

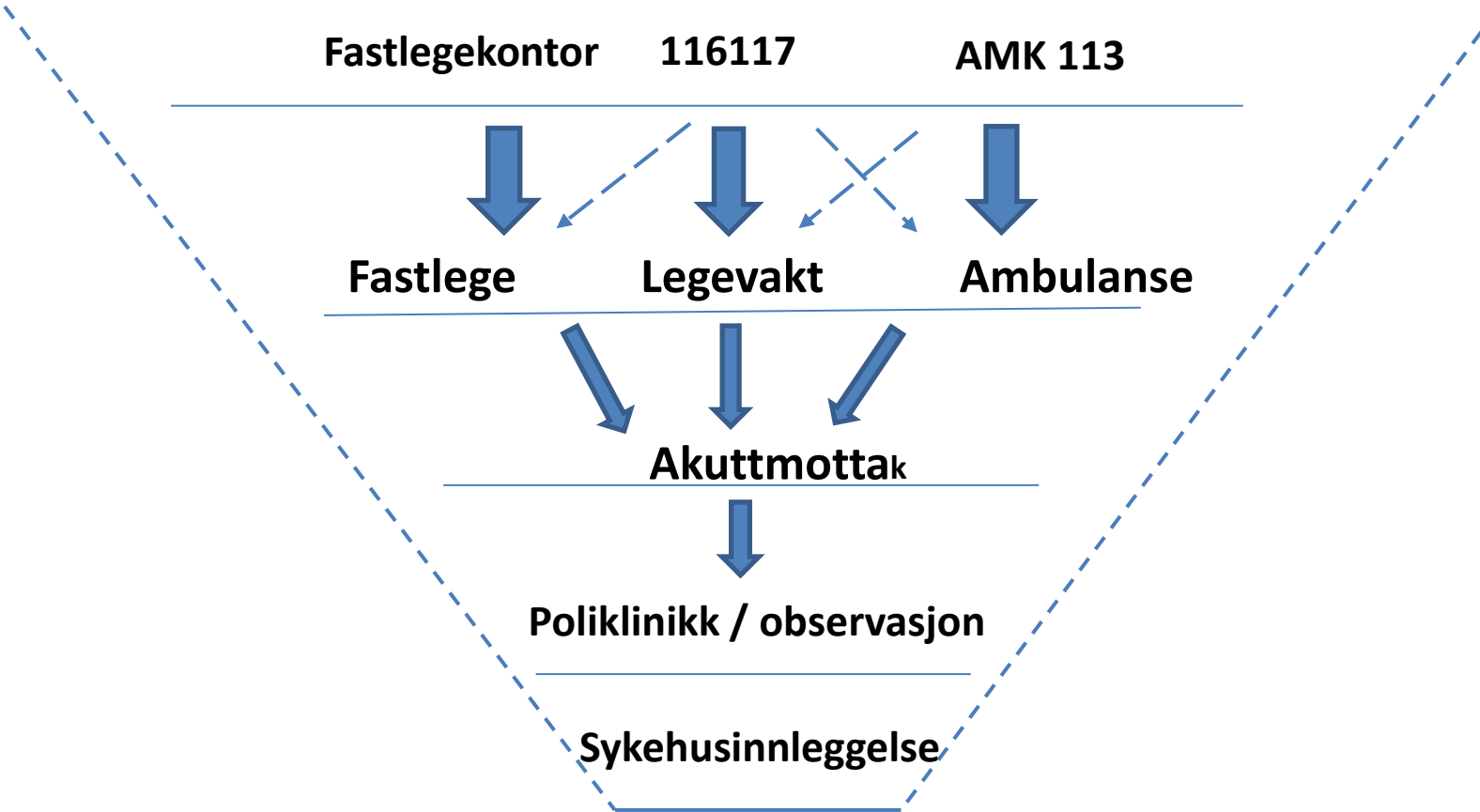
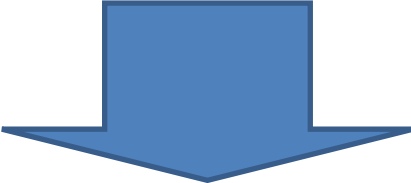

Bærekraft / bæredygtighed / hållbarhet

1. Kunstig intelligens må møtes med *gunstig / gynnsam* intelligens
2. Økt spesialisering -> økt fragmentering og økt kompleksitet
– Møte med forståelse (ikke forneking) og adekvat håndtering
3. Mer generalisme, mer forenkling og mer helhet
4. AMK del av *offentlig* helseberedskap

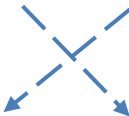
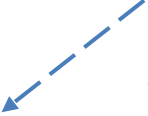
Publikumshenvendelser

Fastlegekontor

116117

AMK 113

Fastlege

Legevakt

Ambulanse

Akuttmottak

Poliklinikk / observasjon

Sykehusinnleggelse

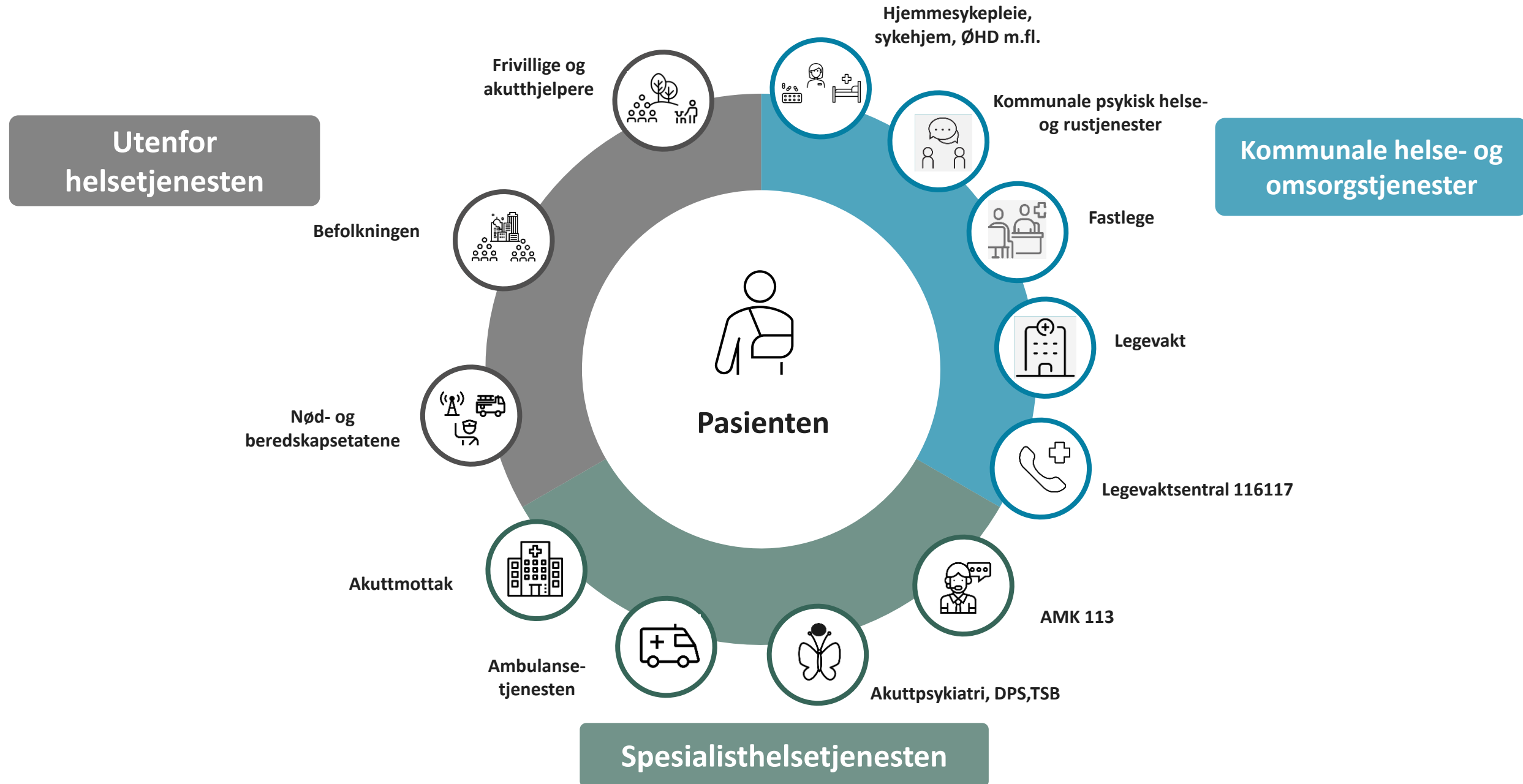
2. Økt spesialisering, fragmentering og kompleksitet

Flere pasienter mottar tjenester i hjemmet og andre steder i privat og offentlig regi

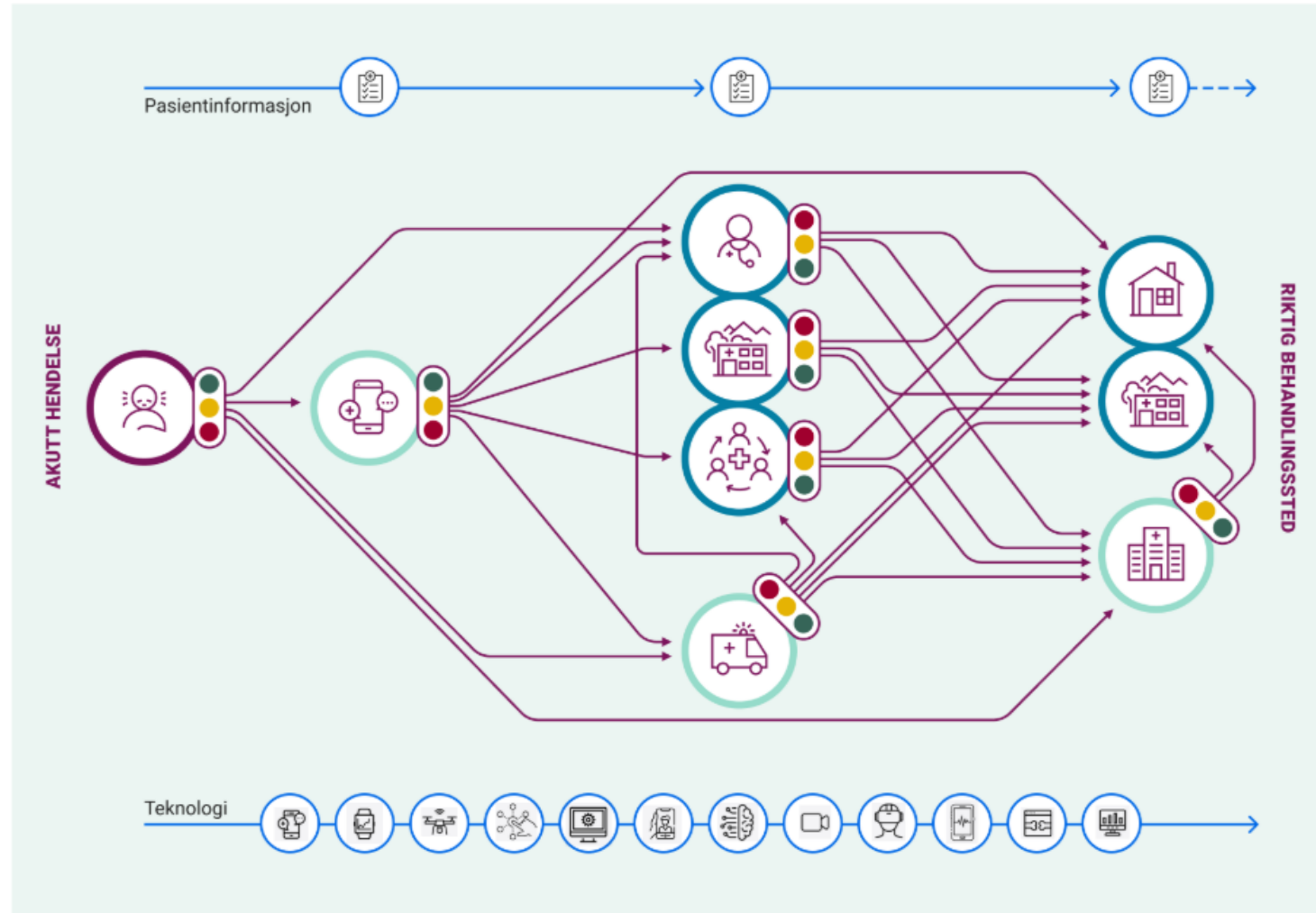
- Dialyse
- Respiratorbehandling
- «Hjemmesykehus» for barn og kreftpasienter
- Avstandsoppfølging
- Elektroniske konsultasjoner
- Private tjenester i inn- og utland

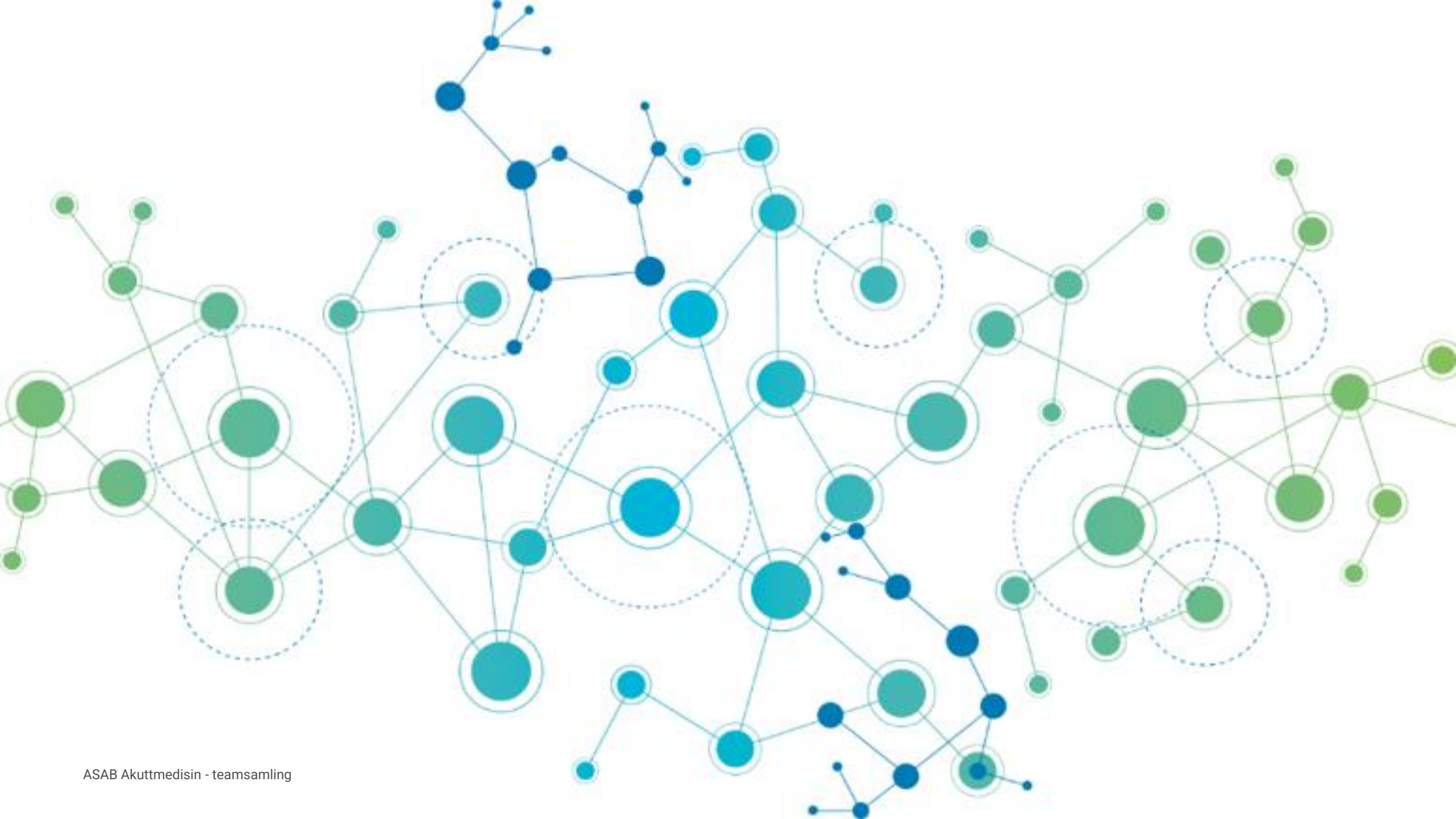
Aktører i akuttmedisinsk kjede anno 2024

Øverst i figuren nedenfor er det tegnet en sammenhengende informasjonskjede - som i en fremtidig ideell situasjon skal innebære at relevant pasientinformasjon følger pasientforløpet og er umiddelbart tilgjengelig for helsepersonell i behandlingssituasjonen i alle ledd av kjeden. Nederst i figuren er det henvist til at det gjennom hele akuttkjeden vil være bruk av ulikt medisinsk teknisk utstyr og kommunikasjonsløsninger.

Figur 3: Alternative pasientforløp ved akutte hendelser

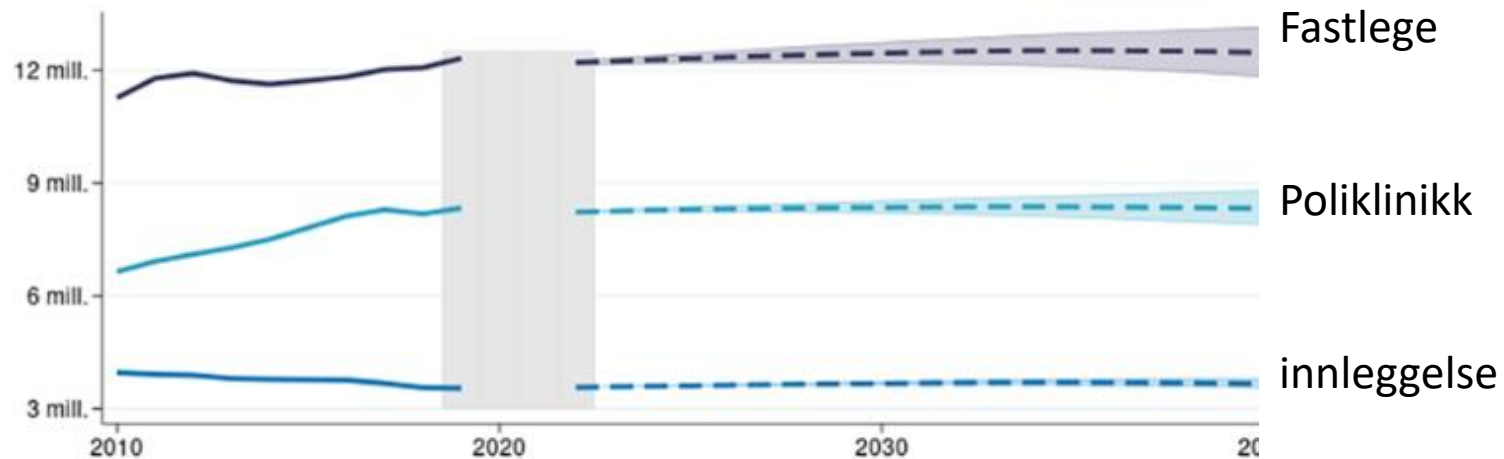
Bærekraft / bæredygtighed / hållbarhet

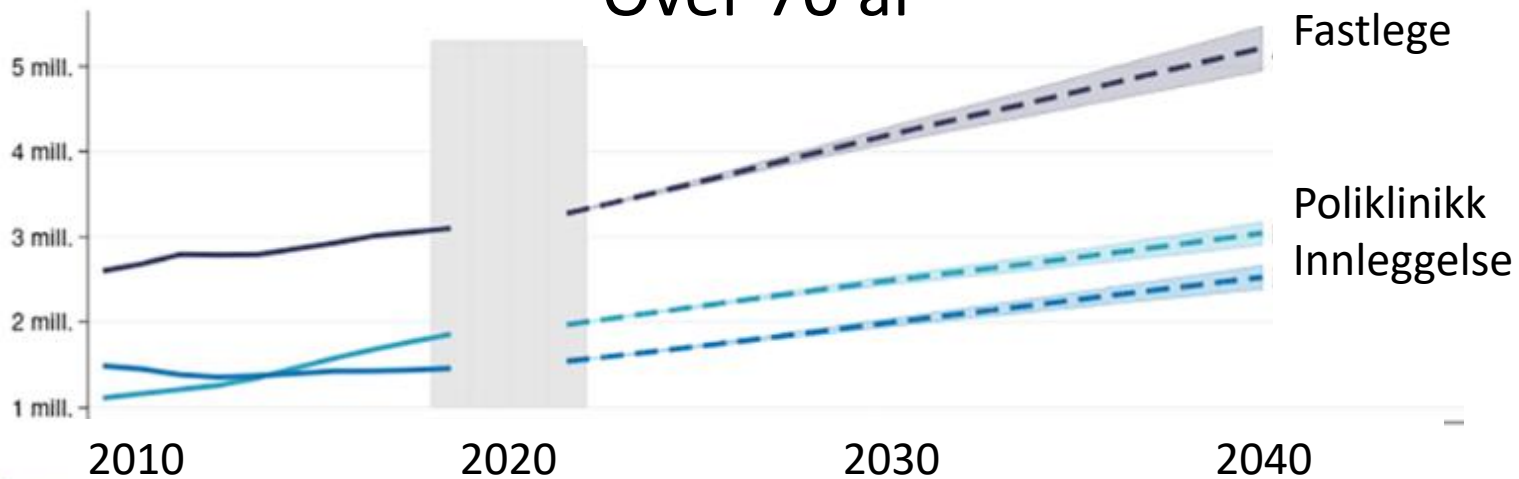
1. Kunstig intelligens må møtes med *gunstig / gynnsam* intelligens
2. Økt spesialisering -> økt fragmentering og økt kompleksitet
Møte med forståelse (ikke forneking) og adekvat håndtering
3. Mer generalisme, mer forenkling og mer helhet
4. AMK er del av *offentlig* helseberedskap

Framskriving: bruk av helsetjenester

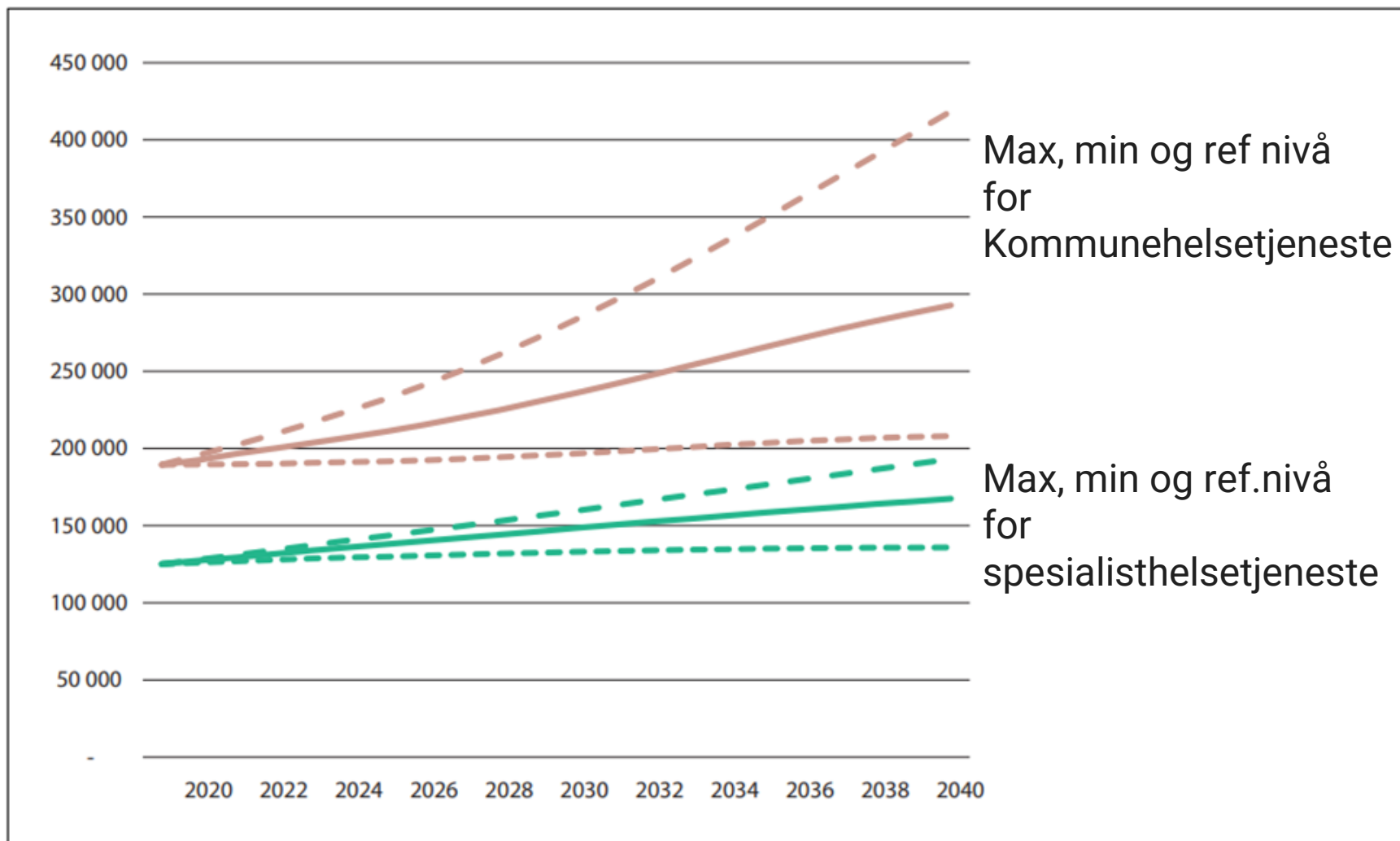
Under 70 år

Over 70 år

Fremskriving: behov for helsepersonell

Figur 1.3 Fremskrivninger av etterspurte årsverk i helse- og omsorgstjenester etter tjenesteområde, tre vekstscenarier. 2018–2040

Underbemanningsteorien

Jan Ketil Arnulf i En kultur kalt ledelse

«Islands generalismesuksess»

Samme person **må** fylle flere funksjoner og løse mange ulike oppgaver, tverrfaglig og tverrsektorielt.

Ingen å «peke på»

- slik trenes evne til å se ting fra ulike perspektiv
- slik trenes beslutningsevne basert på begrenset info
- slik kan komplekse oppgaver løses av relativt få, med god kvalitet.

Samtidig bygges verdifulle relasjoner og tillit.

Overførbare ferdigheter trenes (kommunikasjon, kritisk tenkning, team arbeid +)

Kommunelege Anita Monsen Pedersen
i
Gáivuona suokan/Kåfjord kommune/
Kaivuonon komuuni

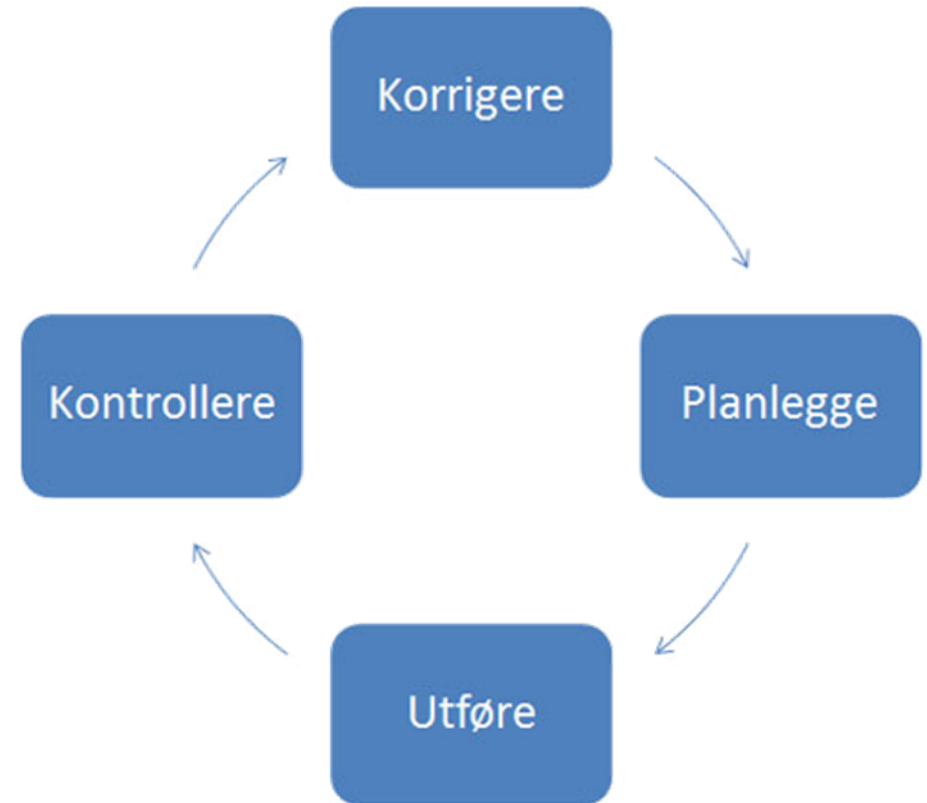
Bærekraft / bæredygtighed / hållbarhet

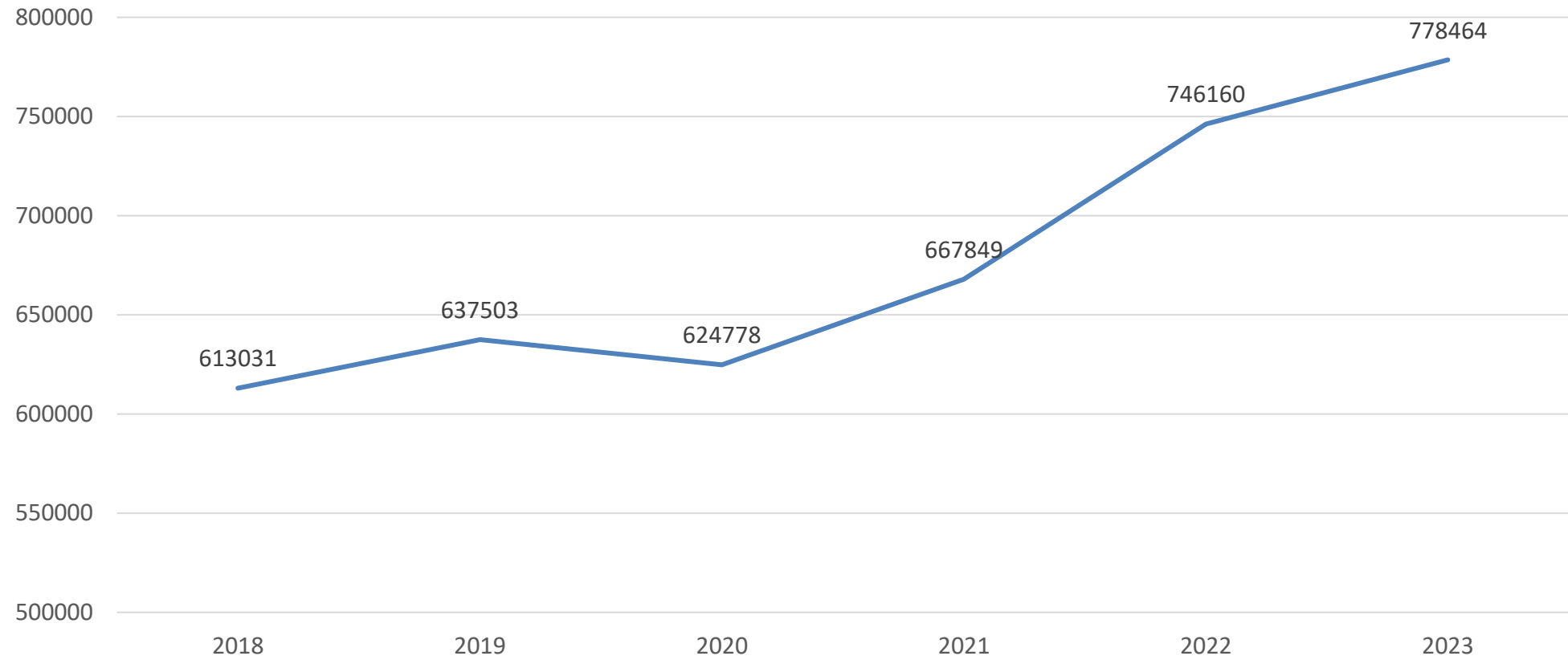
1. Kunstig intelligens må møtes med *gunstig / gynnsam* intelligens
2. Økt spesialisering -> økt fragmentering og økt kompleksitet
– Møte med forståelse (ikke fornektning) og adekvat håndtering
3. Mer generalisme, mer forenkling og mer helhet
4. **AMK del av offentlig helseberedskap i Norge – og Europa**

Ledelse og kvalitet

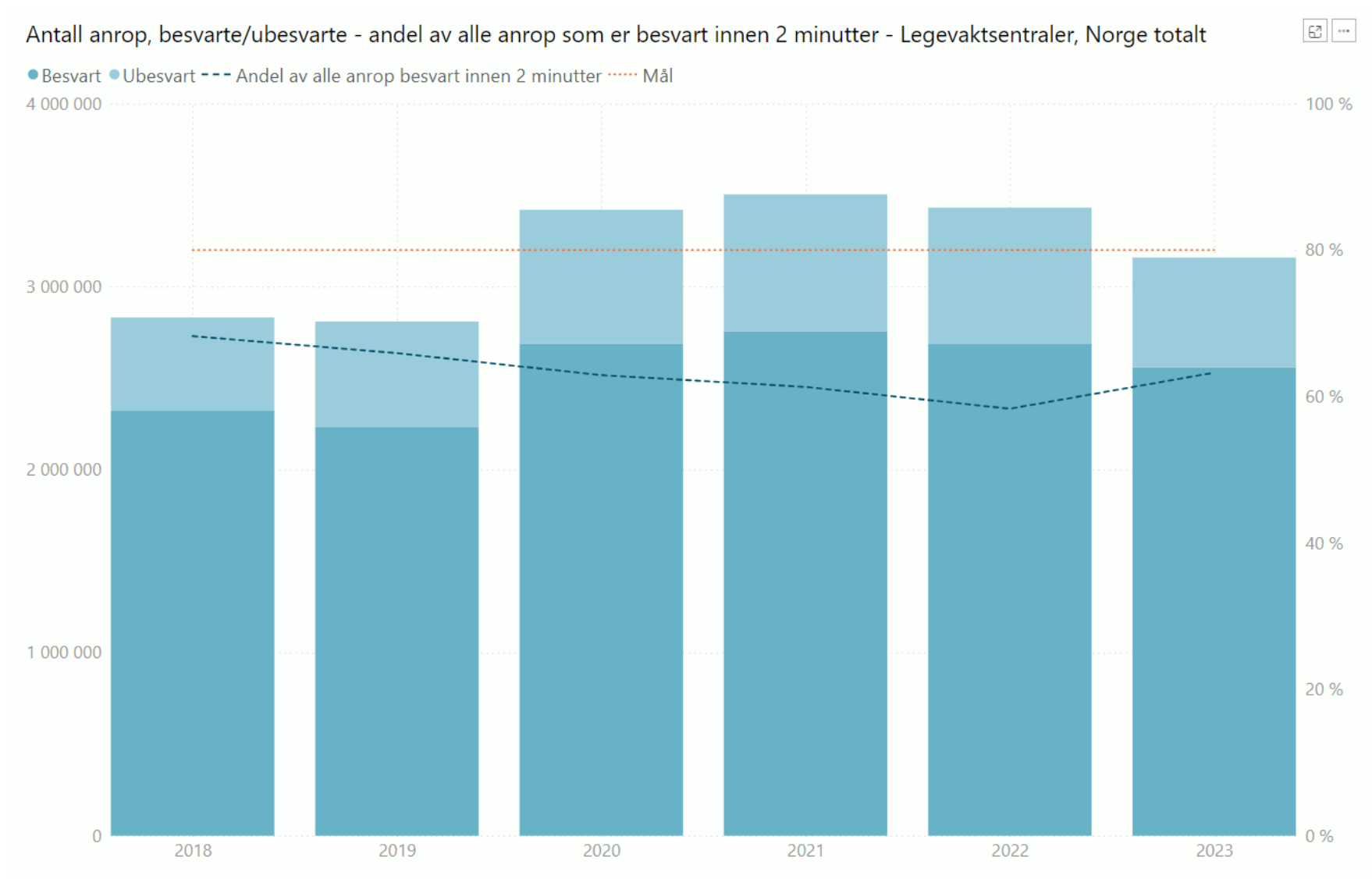
- Styring, ledelse og kvalitetsutvikling hjelpes av tilgang til relevante styringsdata
- Få kvalitetsindikatorer er definert for medisinsk nødmeldetjeneste.
- AMK har i stor grad hatt fokus på å oppdage sykdom/skade og i mindre grad på å utelukke

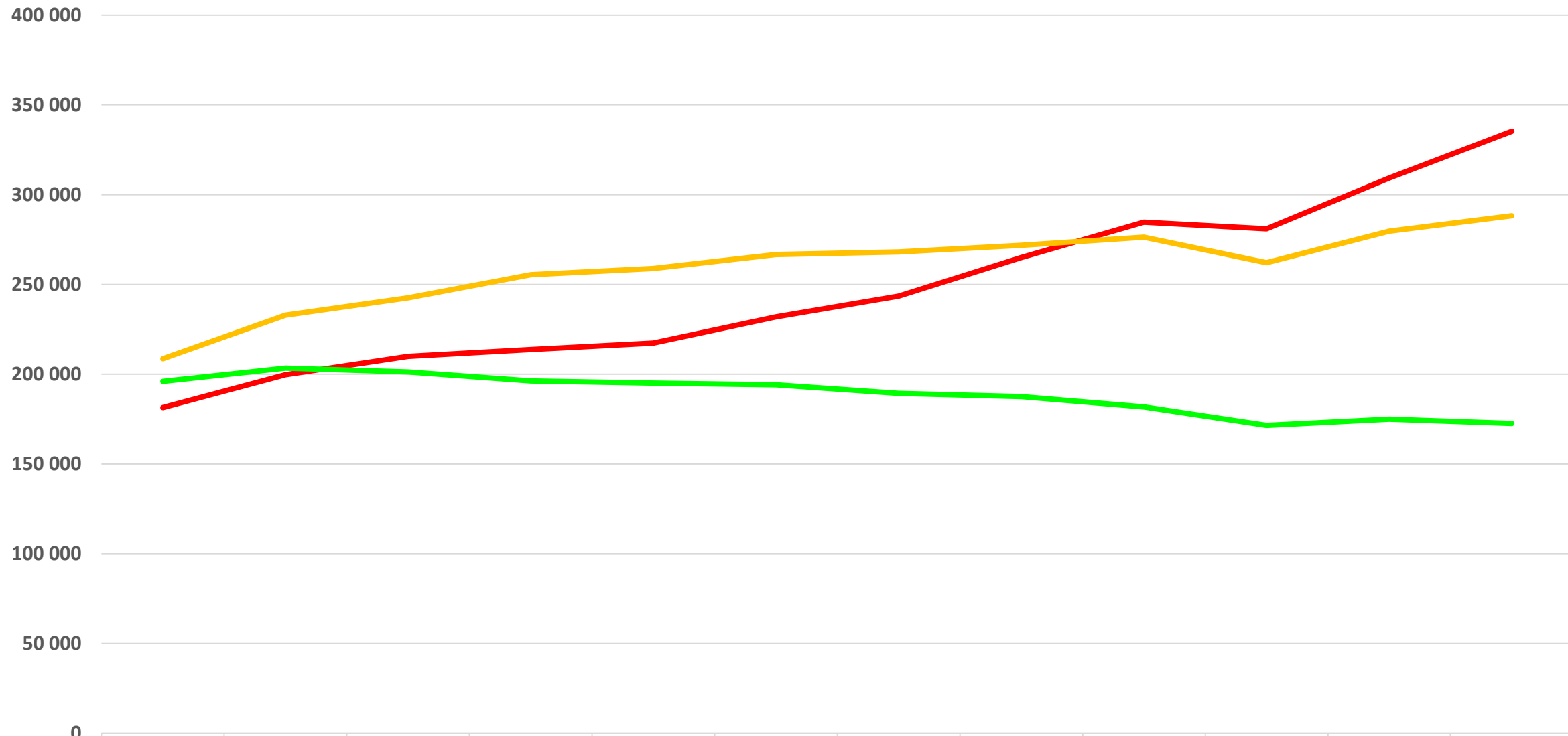
Anrop til medisinsk nødnummer 113

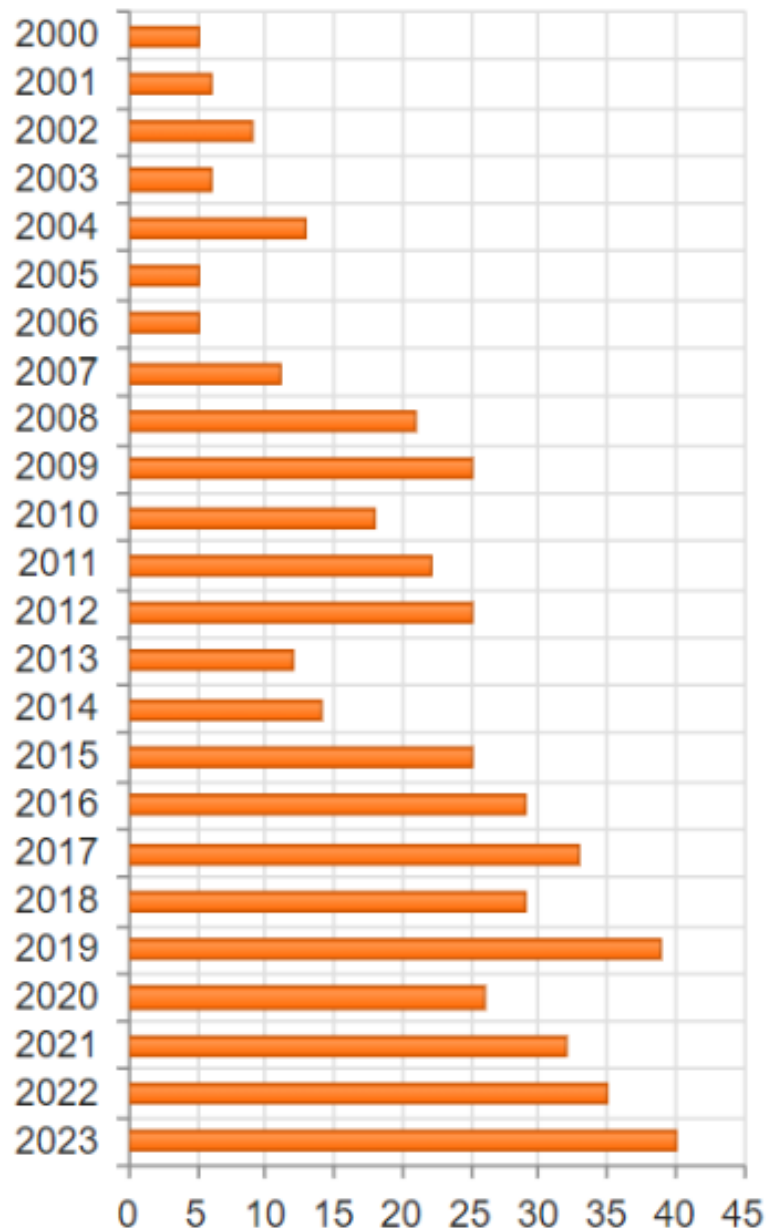
Anrop til legevaktsentraler

Ambulanseoppdrag i Norge per hastegrad per år

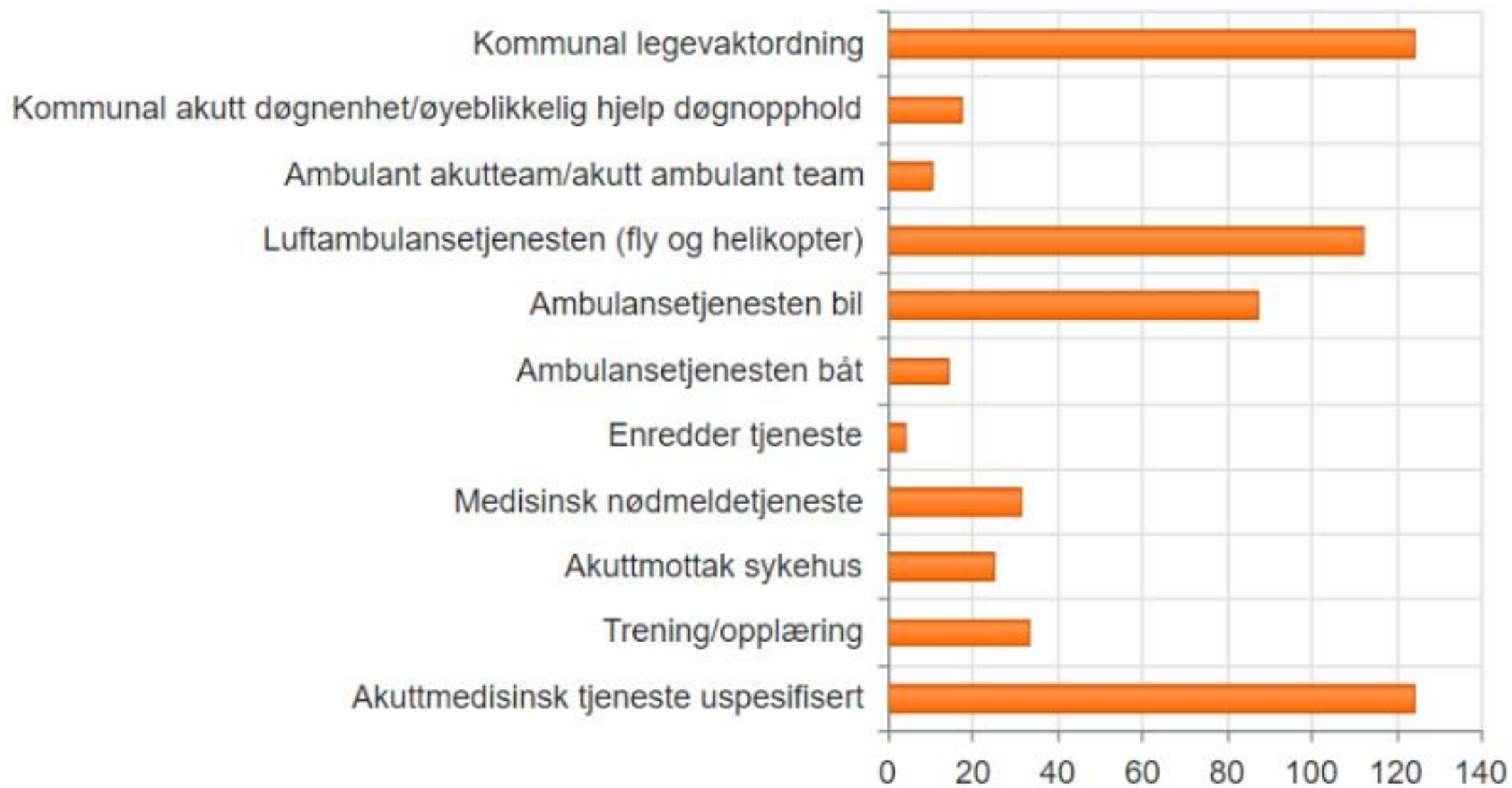

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Akutte oppdrag	181 427	199 666	209 912	213 755	217 378	231 957	243 504	264 959	284 673	281 018	309 267	335 316
Haste-oppdrag	208 585	232 827	242 578	255 405	258 904	266 673	268 083	271 777	276 288	262 099	279 671	288 244
Vanlige oppdrag	195 999	203 353	201 217	196 231	195 031	194 072	189 298	187 548	181 740	171 451	174 945	172 634

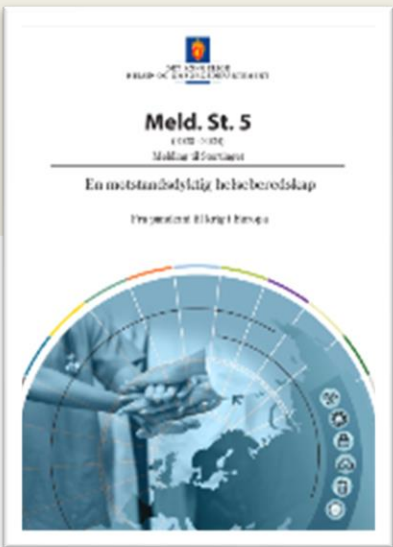
Antall publikasjoner om akuttmedisinske kjede 2000- 2023

Laget på bestilling av FHI

Figur 3: Oversikt over antall publikasjoner fordelt på de aktuelle akuttmedisinske tjenestene

Fire grep i akuttmeldingen – struktur og kultur

Ny modell for helseberedskap

Modellen skal sørge for avklarte roller og ansvar i helsesektoren, og bidra styrket og mer systematisk arbeidet med sikkerhet og beredskap.

Økt fleksibilitet og omstilling

For å legge til rette for å øke helsetjenestens evne til omstilling og fleksibilitet kreves prioritering, oversikt over personellressurser og omdisponering og mobilisering av ressurser.

Bedre samvirke – utnytte samfunnets samlede ressurser

Vi styrker samvirket på tvers av sektorer, og samarbeidet med frivillige og næringslivet.

Styrke internasjonalt samarbeid

Viktigst er det å få på plass en avtale om deltakelse i EUs styrkede helseberedskap – på så like vilkår som EUs medlemsland som mulig.

27.06.2024

PREPAREDNESS UNION – HARNESSING THE WHOLE-OF-SOCIETY APPROACH AT EU LEVEL

NON-PAPER BY FINLAND

Following the October 2023 European Council Conclusions, where the EUCO underlined *the importance of a **comprehensive and coordinated approach to the preparedness and crisis response of the European Union ensuring that all sectors contribute to an all-hazards approach***, the Council should invite the next Commission to present a **Preparedness Union Strategy**. This request could be expressed in more detail in the form of Council Conclusions during the Belgian Presidency of the Council. The main goal of the Preparedness Union would be to ensure that the EU and its Member States are better prepared for increasingly complex, cross-border and multi-faceted crises that often occur simultaneously.

Andre viktige satsningsområder

Styrke den faglige anerkjennelsen av medisinske operatører i AMK- og legevaktsentraler

Styrke dokumentasjonen av faglige vurderinger

Styrke det faglige innholdet i og bruken av aktuelle beslutningsstøtteverktøy

Sikre at bemanningen er tilpasset aktivitetsnivået

Utvikle samarbeidet og samhandlingen mellom AMK- legevaktsentraler og øvrige deler av primærhelsetjenesten

HelseDirektoratet